

RAHANDUSMINISTEERIUM

Riigikogu õiguskomisjon
oiguskomisjon@riigikogu.ee

Meie 27.11.2024 nr 1.1-10.1/4533-30

Arvamus ja ettepanekud krediidiinkassode ja -ostjate seaduse muutmiseks

Austatud komisjoni esimees

Käesoleva aasta 14. novembril pöördus turuosalisi koondav MTÜ FinanceEstonia nii Rahandusministeeriumi kui Riigikogu poole märkides, et krediidiinkassode ja -ostjate seaduses (edaspidi *KIOS*) ettenähtud aeg Finantsinspeksiooni poolt tegevusloa saamiseks on inkassotegevusega tegelevate äriühingute jaoks liialt lühike ja seetõttu ei suuda nad õigeaegselt tegevuslube saada. See tähendab, et kehtiva seaduse kohaselt peaksid nad lõpetama viivises olevate tarbijakrediidilepingute haldamise 2024. a. detsembriks.

Juhul kui tegevuslubade mitte-õigeaegne saamine võib eelkõige kahjustada tarbijatest võlgnike huve, siis võiks kaaluda vastavate muudatuste tegemist KIOS-s. Meile teadaolevalt toetab vastavate muudatuste tegemist ka Finantsinspeksioon. Erinevalt aga MTÜ FinanceEstonia poolt väljapakutust teeb Rahandusministeerium ettepaneku muuta võimaluse korral KIOS-i minimalistlikumal kujul. Täpsemad omapoolsed muudatusettepanekud seaduse muutmiseks on ära toodud käesoleva kirja lisas. **Lisaks nendele muudatusettepanekutele tuleks lisada ka vastav rakendussäte, mille kohaselt need muudatusettepanekud jõustuksid esimesel võimalusel.**

Märgime lisaks, et KIOS-i aluseks olev direktiiv 2021/2167 reguleerib üksnes pankade viivituses olevate laenude haldamist. Mitte-pankadest krediidiandjate tarbijatega sõlmitud, kuid viivitusse sattunud lepingute haldamist direktiiv ei reguleeri. Seega on eraldi kaalumise koht, kas vastav pikendus tuleks võimaldada üksnes mitte-pankadest krediidiandjate poolt väljastatud viivituses olevate tarbijakrediidilepingute haldamisele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Lisaadressaadid:
Riigikogu rahanduskomisjon
Finantsinspeksioon
MTÜ Finance Estonia

Marit Maidla, marit.maidla@fin.ee

LISA

Muudatusettepanekute loetelu krediidiinkassode ja -ostjate seaduse muutmiseks

1) paragrahv 94 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „2024. aasta 31. detsembriks“ tekstiosaga „2025. aasta 30. juuniks“;

Selgitus: KIOS § 94 lõige 1 reguleerib inkassode tegevuse kooskõlla viimist KIOS-e nõuetega. Muudatuse eesmärgiks on anda nn inkassotegevusega tegelevatele äriühingutele kuue kuu võrra rohkem aega KIOS-e kohase krediidiinkasso tegevusloa saamiseks. Muudatusega nihutatakse tegevusloa saamise kohustust 2024. aasta 31. detsembrilt kuue kuu võrra hilisemaks, st 2025. aasta 30. juunile.

2) paragrahv 94 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „2024. aasta 31. detsembrist“ tekstiosaga „2025. aasta 30. juunist“;

Selgitus: KIOS § 94 lõige 2 näeb hetkel ette, et juhul kui inkassotegevusega tegelev isik lõpetab 2024. aasta 31. detsembrist viivises olevate tarbijakrediidilepingute haldamise, ei pea taotlema Finantsinspeksioonilt tegevusluba. Siiski, et see oleks kooskõlas lõike 1 muudatusega, tuleks teha ka vastav muudatus lõikes 2, mille kohaselt saab tegutseda edasi ilma tegevusluba omamata kuni 2025. a. 30. juunini.

3) paragrahv 94 lõikes 4 asendatakse tekstiosa ”2024. aasta 31. detsembrist” tekstiosaga ”2025. aasta 30. juunit”;

Selgitus: KIOS § 94 lõige 4 reguleerib perioodi, mil tegevusloata inkassod võivad tegeleda krediidasutuste ja krediidiandjate sõlmitud krediidilepingutest tulenevate viivituses olevate nõuete haldamisega. Kui inkassole ei ole tegevusluba ettenähtud tähtajaks (eelpool muudetud KIOS § 94 lg 1 kohaselt 2025. aasta 30. juuniks) võib inkasso jätkata selliste nõuete haldamist, mis on jõudnud juba kohtu- või täitemenetlusse, kuni 2026. aasta 31. detsembrini. Kui inkassol ei ole saanud tähtajaks tegevusluba, siis ei ole tal lubatud enam tarbijakrediidilepinguid hallata, krediidihaldusteenust võib osutada vaid tegevusloaga krediidiinkasso.